

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/56/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416213144
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4416213144.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Kataríny Marčekovej a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Barbora Korenecová, advokát, so sídlom Malinovo, Slnecná 765/3, IČO: 42 174 902, proti žalovanému: S. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. R., D. XXXX/XX, o zaplatenie 588 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 3. novembra 2017, č. k. 18Csp/27/2016 - 48, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému voči žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (ako súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len "CSP") rozsudkom zo dňa 3. novembra 2017, č. k. 18Csp/27/2016 - 48 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 300 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 300 eur od 01.08.2016 do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žiadnej zo sporových strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa žalobou doručenou na súd dňa 01.08.2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 588 eur s príslušenstvom a trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXX zo dňa 05.06.2012 žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému ako dlžníkovi, úver vo výške 300 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 288 eur za podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere, a to 12-tich mesačných splátkach po 49.00 eur počnúc dňom 15.06.2012. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, sa žalobca a žalovaný dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej Zmluvy o úvere a stratil výhodu splátok dňa 07.02.2013 sa stal dlh splatným. Žalobca podal dňa 31.05.2013 trestné oznámenie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Nové Zámky vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. Trestného zákona. Okresný súd Nové Zámky Trestným rozkazom č.k.: 3 T/51/2014 zo dňa 13.05.2014 uznal žalovaného vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojím nárokom na náhradu spôsobenej škody na občianske súdne konanie. Žalovaný ku dňu vyhotovenia návrhu na vydanie platobného rozkazu neuhradil žalobcovi žiadnu platbu.

3. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaný bol na základe Trestného rozkazu č. k. 3T/51/2014 zo dňa 13.5.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.06.2014, odsúdený za prečin úverového podvodu, žalobca bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Zo zmluvy o úvere zo dňa 05.06.2012 mal súd preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 05.06.2012 zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky v sume 300 eur, žalovaný sa zaviazal žalobcovi uhradiť sumu 588 eur v dvanástich mesačných splátkach po 49 eur. Zmluva (a ani všeobecné podmienky poskytnutia úveru) neobsahovala výšku úrokovej sadzby a ani údaj o RPMN.

4. Mal za to, že nejde o žalobu o náhradu škody (žalobca nedefinoval, aká škoda mu mala vzniknúť, nedefinoval výšku spôsobenej škody a ani porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného), ale o žalobu o plnenie z úverovej zmluvy. Medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere tak, ako je uvedené vyššie.

5. Zmluva o spotrebiteľskom úvere porušuje zásady spotrebiteľského práva. Zmluva neobsahuje žiadnu úrokovú sadzbu a ani výšku RPMN, výška mesačnej splátky nie je určená jasným a zrozumiteľným spôsobom, v zmluve nie je určený počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia tak, ako to predpokladá zákon. Súd preto považoval zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov, žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu rovnajúcu sa výške poskytnutého úveru a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobca nepreukázal, že by sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou dlhu dňa 07.02.2013, preto žalobcovi priznal nárok na úrok z omeškania odo dňa podania žaloby vo výške určenej podľa bodu 3 Nariadenia vlády SR číslo 87/1995 Z.z., účinného v čase podania žaloby zo sumy, v ktorej súd žalobe vyhovel, teda zo sumy 300 eur.

6. O nároku na trovy konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. s prihliadnutím na § 262 ods. 1 C.s.p. Úspech žalobcu a žalovaného v konaní bol približne rovnaký, súd preto nepriznal nárok na náhradu trov konania žiadnej sporovej strane.

7. Zistený skutkový stav právne posúdil podľa ustanovení § 1 ods. 3 písm. f/, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, § 25f ods. 3 Zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (OZ), § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, keďže je toho názoru, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9.1. K zmluve o úvere poznamenal, že postavenie žalovaného ako spotrebiteľa razantne odmieta. Predmetná zmluva bola uzatvorená v zmysle VPPU - Zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Táto zmluva sa uzatvára podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako pomenovaná zmluva. Súdna prax zhodne určila použitie Obchodného zákonníka nezávisle na dohode strán v prípade sporov zo zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o úvere (R SR 11/2011), ako aj v prípade vydania bezdôvodného obohatenia na základe neplatnej zmluvy o úvere (SJ 10/2003, R ČR 16/2005). Je teda a maiori ad minus nepochybné, že zmluva o úvere sa bez ohľadu na dohodu zmluvných strán riadi Obchodným zákonníkom (§ 261 ods. 3 písm. d/).

9.2. Vzťah Obchodného a Občianskeho zákonníka je založený na subsidiárnom základe, čo znamená, že Občiansky zákonník je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku všeobecným a podporným právnym predpisom. Keďže Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné, či ide o relatívny obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

10. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014. Znamená to, že pokiaľ bola spotrebiteľovi poskytnutá pôžička alebo úver na základe zmluvy uzavretej do 31.05.2014, obmedzenie výšky odplaty sa tu nebude aplikovať. Regulácia odplaty sa riadi § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutia peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

11. K tvrdeniam súdu týkajúcich sa termínu konečnej splatnosti poukázal na Rozsudok Súdneho dvora z 9.11.2016, C-42/15. Pokiaľ ide o výšku príslušného poplatku, tento je v zmluve o úvere dostatočne jasne uvedený, výrazne napísaný, je uvedený hneď pri sume poskytnutého úveru, teda žalobca musel vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia. Žalobca mal okamžite pri podpisovaní zmluvy o úvere vedomosť, aká je cena úveru.

12. Zdôraznil, že v čase uzavretia zmluvy neexistoval a nebol účinný žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno teda vychádzať iba z ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

13. Poplatok za poskytnutie úveru, podľa názoru žalobcu nie je neprimerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalobca je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania, ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne - vyššie oproti bankám. Poukázal, že tento poplatok nie je ani v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Čo sa týka príslušného poplatku tento v 1/3 predstavuje úrok v zmysle § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka a v 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou.

14. Výška zmluvného úroku bola uvedená v bode 3. prílohy k zmluve o úvere č. XXXXXXXXX štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere vo výške 300 eur ročne. Počet splátok je daný v bode 3., kde sa spotrebiteľ zaväzuje celkovú čiastku uhradiť v 12 mesačných splátkach počnúc dňom 15.6.2012 vo výške 49 EUR.

15. V zmysle bodu 4. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru sa zmluvné strany dohodli, že v prípade ak dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časť splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky stáva sa celý dlh splatný okamžite. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžník neuhradil včas poslednú splátku stal sa celý dlh splatný dňa 07.02.2013.

16. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP rozsudok Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 18Csp/27/2016 zo dňa 03.11.2017 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

18. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len "CSP") po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a o trovách konania (podľa obsahu odvolania žalobca napádal rozsudok v časti zamietnutia zvyšku žaloby a závislý výrok o náhrade trov konania) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správne potvrdil.

19.1. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19.2. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

20. Koncepcia zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 387 ods. 2 CSP vychádza zo situácie, že ak odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, v takom prípade nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 220 CSP, ale obmedzí sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia.

21. Súd prvej inštancie v preskúmanej veci správne zistil skutkový stav veci, skutkové zistenia sú postačujúce aj pre odvolací súd, správne tiež aplikoval právne predpisy a vo veci aj správne a v súlade so zákonom rozhodol, preto sa odvolací súd stotožňuje so správnymi závermi napadnutého rozhodnutia rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí zvyšku žaloby, uvedenými v jeho odôvodnení.

22. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

23. Na margo vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozsudku odvolací súd iba dodáva, že hlavným argumentom odvolateľa od ktorého sa odvíja ďalšie smerovanie hodnotenia správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie bolo skonštatovanie, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil postavenie žalovaného, ako spotrebiteľa. Podľa názoru odvolateľa žalovaný nemal v účastníckom vzťahu zo zmluvy o úvere zo dňa 5.6.2012 postavenie spotrebiteľa, pretože zmluva bola uzatvorená ako inomínatna zmluva v zmysle Obchodného zákonníka a zmluvné strany podrobili ich vzťah prostredníctvom § 262 ObZ Obchodnému zákonníku.

24. Odvolací súd konštatuje, že aj po vzhľadnutí na predloženú zmluvu o úvere (tak ako to vyhodnocoval vo svojom výsledku aj súd prvej inštancie), že uvedená zmluva s poukazom na všeobecné obchodné podmienky konštatuje „dohodu“ v zmysle § 262 ods. 2 ObZ, že právne vzťahu sa budú riadiť Obchodným zákonníkom. Uvedené konštatovanie samozrejme nie je určujúcim kritériom, pre posudzovanie obsahu právneho vzťahu, ktorý bol zmluvou založený. Uvedená dohoda môže mať vplyv na obsah právneho vzťahu, avšak nie je jediným „regulátorom“ právneho vzťahu.

25. Treba mať na zreteli, že charakter toho ktorého právneho vzťahu je v prostredí aktuálnej spotrebiteľskej úpravy determinovaný nielen vyhláseniami realizovanými súkromnoprávnou zmluvnou voľnosťou, ale aj regulujúcimi právnymi predpismi spotrebiteľského práva za situácie, že do zmluvného vzťahu vstupuje spotrebiteľ s postavením, vôľou a účelom uspokojovania spotrebiteľských potrieb, pričom v prípade pochybností je na dodávateľovi, aby preukázal, že nemožno považovať vzťah za spotrebiteľský. Platí tiež všeobecne uznávaná a zákonom upravená zásada, podľa ktorej v prípade pochybností platí výklad ustanovení (a o to viac charakteru vzťahu) v prospech spotrebiteľa.

26. Nemôže byť argumentom, že spotrebiteľ sa vzdal ochrany prostredníctvom spotrebiteľskej právnej úpravy len preto, že navrhol upraviť právny vzťah primárne Obchodným zákonníkom.

27. Úprava spotrebiteľských úverov (špeciálny a právny vzťah založený zmluvou kogentnou úpravou regulujúci právny predpis) sa nachádza hlavne v zákone č. 129/2010 Z.z., ktorý upravuje okrem iného náležitosti spotrebiteľskej zmluvy. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že zmluva neobsahovala úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Žalobca v odvolaní poukázal na ust. bodu 3 prílohy k zmluve o úvere, avšak takú prílohu súdu do konania nepredložil. Ak by aj takú prílohu predložil, uvedené trieštenie informácii (obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 cit. zák.) by nemohlo byť vyhodnotené ako v súlade so záujmom spotrebiteľa byť si istý údajom o výške ročného úroku. Zmluva taktiež

neobsahovala ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov), čo je tiež porušením zákona o spotrebiteľských úveroch. Potom už iba možno konštatovať správnosť posúdeného následku konštatovaného súdom prvej inštancie spočívajúcom v bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 cit. zákona).

28. Vzhľadom k hore uvedeným právnym záverom odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP) odvolací súd nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trov nevznikli.

30. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).